

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.310/2022/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperesi képviselő (felperesi képviselő címe (eljáró kamarai jogtanácsos: jogtanácsos)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperest képviselő kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díj megfizetése iránt indított közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (16. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Veszprémi Törvényszék 5.K.700.055/2022/15. számú ítélete

Í T É L E T:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a peresített időszakban a szolgálati hely állományában körzeti megbízottként teljesített szolgálatot. Az alperes a tárgyidőszakban a rendőrkapitányság illetékességi területén a felperes működési körzetét (község 1) is magába foglaló városnév 1

Vidéki körzeti megbízotti csoport működési körzeten felül további, városnév 1 Városi körzeti megbízotti csoport működési körzetet is kialakított. A felperes a körzeti megbízotti és a csoport működési körzetén kívül rendszeresen ellátott a beosztásához nem tartozó járőri feladatokat. A 2021. november 4. napján megbízási díj megfizetése iránt benyújtott szolgálati panaszát az alperes vezetője a kérelem megalapozatlansága miatt elutasította.

A felperes keresete, az alperes védirata

[2] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 2019. február 1. napjától 2019. június 16. napjáig, valamint 2020. április 1. napjától 2021. október 31. napjáig terjedő időszakban – 25 többletfeladat-ellátással érintett hónapra – bruttó 724.700 forint megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére. A megbízási díj mértékét az illetményalap 75 %-ában határozta meg. Keresetének jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (továbbiakban: Hszt.) 71.§ (1) bekezdés a)-c) pontjait jelölte meg.

[3] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, vitatva a követelés jogalapját, valamintösszecszerűségét is.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 695.700 forint megbízási díjat és annak késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Ítéletét – a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB szabályzat) 2., 13., 21-22., 24-25., 30-31. és 44. pontjaira, valamint a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőr szabályzat) 4., 6. 10. és 153. pontjaira figyelemmel – a Hszt. 71. § (1) és (5)-(6) bekezdéseire, valamint a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet 2. mellékletére alapította. Rögzítette, hogy a felperes munkaköri kötelezettségébe tartozó feladatait külön parancs nélkül végezte, a működési körzetén kívüli feladatellátásra külön parancsot (TIK utasítás vagy járőrútirány terv) kapott. A körzeti megbízott és a járőr külön beosztás. A Robotzsaru program és a kimutatások, valamint az 5.K.700.037/2022. számú peres ügyben tett tanúvallomás adatai alapján a felperes a tárgybeli időszakban rendszeresen látott el a körzeti megbízotti működési körzetén, valamint a körzeti megbízotti csoport működési körzetén kívül is beosztásához nem tartozó járőrszolgálati feladatokat. A járőri létszámban hiány mutatkozott, az alperes ezért határozott meg számára járőri feladatokat. Részletezte a járőri, valamint a körzeti megbízotti feladatok közötti különbségeket. Megállapította, hogy a felperes járőrszolgálatot nem a KMB szabályzat 21-25. pontjaiban írt rendelkezései betartásával látta el. Az alperes alaptalanul hivatkozott a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet, valamint a Járőr szabályzat rendelkezéseire, valamint a KMB

szabályzat szerinti eseti elvonásra. Mindezek szerint a Hszt. 71. § (5) bekezdése alapján az ellátott többletfeladatokért a felperes részére megbízási díj jár. A megbízási díj havi összegét mérlegelésének eredményeképpen a kereseti kérelemnek megfelelően, a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában határozta meg, azonban a kereseti kérelemtől eltérően 24 többletfeladat-ellátással érintett hónapra.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[5] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. A Hszt. 71. § (1) bekezdés a)-c) pontjai és (5) bekezdése, valamint a KBM szabályzat 21. pont c)-d) alpontjai és 24., valamint 27. pontja megsértésére hivatkozással előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás tisztázása során téves következtetéseket vont le, ezért téves jogi következtetésre jutott, miszerint a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett járőrszolgálatot látott el, így többletszolgálat után díjazásra jogosult. Előadta továbbá, hogy az elsőfokú eljárásban kifejtett jogi álláspontját változtatlanul fenntartja. A KBM szabályzat 2. pontja szerinti beosztásához tartozó feladatait ellátó felperes a KBM szabályzat 24. pontja értelmében járőri feladatokat is ellátott; a KBM szabályzat 21. pont c)-d) alpontjai szerint eseti jelleggel került elvonásra körzetéből. Járőrszolgálatba beosztva, számára járőr útírány meghatározva nem volt. Az eseti elvonására a járványhelyzet miatt elrendelt veszélyhelyzethez igazodóan, valamint az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv tevékenység-irányítási központjai, egyes rendőri szervek ügyelei, valamint a segélyhívásokat fogadó központok egységes működéséről szóló 57/2013. (XII. 21.) ORFK utasítás (a továbbiakban: TIK utasítás) alapján jogszerűen került sor. A KBM szabályzat 22. pontja szerinti elvonás nem történt. A KBM szabályzat 37. pontja szerint szolgálatteljesítési idejének 70 %-ában közterületi tevékenység ellátására köteles körzeti megbízott alapvető feladata a járőrözés, amely nem tartozik a KBM szabályzat 25. pontja szerint tiltott tevékenységek közé. A KBM szabályzat 27. pontja szerint a körzeti megbízotti csoportokba beosztott körzeti megbízottak működési körzeteiben biztosítani kell a folyamatos rendőri lefedettséget, ezért a körzeti megbízott feladatellátása nem kizárólag működési körzetén belül történik. A peresített időszakban több járőri státusz betöltetlen volt, azonban ez a tény nincs összefüggésben a per tárgyával, mivel a felperes körzeti megbízotti feladatokat látott el, és nem helyettesített járőrt, járőrvezetőt.

[6] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Kifejtette, hogy a felperes a havi szolgálatai egy részében járőrszolgálatot látott el, ezért munkakörének ellátása mellett végzett járőri feladatokat. A körzeti megbízott járőrszolgálatra csak a működési körzetében, járőrrel közösen osztható be. A járőrszolgálat működési körzeten és körzeti megbízotti csoport körzeten kívüli ellátása pedig nem tartozik a körzeti megbízott feladatkörébe. Alaptalan az alperes KBM szabályzat 21. pontjára hivatkozása, mivel az elvonás nem eseti jellegű volt.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[7] Az alperes fellebbezése – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[8] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül, a felülbírálat az ítélet keresetet elutasító – nem támadott – részét nem érintette. A másodfokú eljárás terjedelme vizsgálatakor az ítéltábla figyelembe vette, hogy az alperes a tényállást érdemben nem vitatta, a marasztalási összeg mértékére vonatkozó bírói mérlegelést nem támadta, az ítélet – jogalapra vonatkozó – anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte a másodfokú bíróságtól. A fellebbezés keretei között eljárva a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket megfelelően alkalmazta, ítéletének indokolásában e döntése indokait részletesen kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság – az indokolás kiegészítésével – az alábbiak szerint értett egyet.

[9] A Kp. 99. § (1), 100. § (2) és 108. § (1) bekezdései alapján a fellebbezés a fellebbezési eljárás kereteit kijelölő olyan alapidokumentum, amelyben a jogsérelmeket pontosan jogszabályhelyre utalással, tartalmilag beazonosítható módon kell körülírni. A másodfokú eljárás felülbírálat, amelyet a Fővárosi Ítéltábla ezen eljárás keretein belül, a fellebbezésben felhozott érvek alaposságának eldöntésével végez el. Az az alperesi nyilatkozat, hogy az elsőfokú eljárásban benyújtott beadványaiban kifejtett jogi érvelését fenntartja, nem elégséges ahhoz, hogy feltárja a másodfokú bíróság számára, hogy azok fényében miért jogsértő az elsőfokú ítélet. Ennek megítélhetőségéhez szükséges lett volna a kettő közötti oksági, indokolt összefüggés levezetése. A másodfokú bíróság ezért e jogorvoslati hivatkozást érdemben vizsgálni nem tudta.

[10] Az elsőfokú bíróság a marasztalás jogalapját a Hszt. 71. § (1) bekezdése a)-c) pontjai idézése mellett pontatlanul jelölte meg csupán a Hszt. 71. § (5) bekezdésében. Az elsőfokú bíróság ítéletéből egyértelmű, hogy a felperes szolgálati beosztásához nem tartozó többletfeladat-ellátását vizsgálta, ideiglenesen megüresedett vagy betöltetlen szolgálati beosztás ellátását, illetve szolgálati beosztása ellátásában tartósan akadályozott személy helyettesítését nem állapította meg. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet indokolását annyiban egészíti ki, hogy a marasztalás jogalapja a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja és (5) bekezdése. Következésképpen az alperes Hszt. 71. § (1) bekezdés a)-b) pontjaival összefüggő fellebbezési érvelésének sincs jelentősége.

[11] A felek közötti jogvita alapvető kérdését a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt feltételek teljesülése jelentette, tekintettel arra, hogy az alperes álláspontja szerint a felperes által ellátott feladatok beosztásának részét képezték, azok többletfeladat jellege nem támasztható alá. Az ezzel kapcsolatos megállapítások az elsőfokú ítélet anyagi jogi álláspontjának felülbírálatához tartoznak, és a felek eltérő jogértelmezéséből fakadnak, amely jogértelmezéseket azonban a Kúria már a fellebbezésben felvetett valamennyi jogszabálysértés-állítás esetében elvégezte.

[12] A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen utasíthatta a felperest olyan feladatok elvégzésére, melyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak és ahhoz igazodtak. Ugyanakkor hangsúlyozandó: az alperesnek az a joga, hogy a felperest a körzeti megbízotti beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén az érintett ellenszolgáltatásra való jogosultságát. Ha a felperes a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többletszolgálatért díjazásra jogosult [Hszt. 71. § (5) bekezdés].

[13] Az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti; a munkaköri feladatok meghatározása azonban a munkáltató részéről nem lehet önkényes, csak az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni. Az alperesnél a felperes körzeti megbízott beosztása az állománytáblában rendszeresített és a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás (munkakör). A következőket bírói gyakorlat (Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4., Kf.VII.39.523/2021/4.) szerint a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, így ezen elvi alapról eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását.

[14] A Kúria korábbi, jelen ügyben is irányadó határozataiban (Kfv.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) kimondta, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el, többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben a rendszeresen elvégzett további tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az mindenképpen többletfeladatként értékelendő.

[15] A Kúria következőket – jelen perben is irányadó – gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül. Amennyiben a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (Kf.VII.39.523/2021/4., Kf.VII.39.525/2021/3.). Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja (a körzeti megbízott) hosszabb időszakon át rendszerszintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört ellátja, a járőrfeladatokat a körzeti megbízott működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többletszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.45.076/2022/4., Kf.VII.45.006/2022/4.).

[16] Jelen ügyben a felperes által végzett járőrszolgálati feladatok, mint a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok, nem tartoztak a felperes kinevezés szerinti beosztásához. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok (alperesi 8. sorszámú beadvány 4. számú kimutatása, felperes által 12. sorszámon csatolt kimutatás és küldés leírások, 14. sorszámon csatolt tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt osztályvezető-helyettesi tanúvallomás) szerint helyesen következtetett a többletfeladat ellátására. A KMB szabályzat 24. pontja alapján a körzeti megbízott járőrvezetőként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen osztható be, de az alperes nem bizonyította, hogy a felperes beosztása a KMB szabályzat rendelkezései szerint valósult meg. A közrendvédelmi szakterületért felelős vezető köteles a közös közterületi szolgálatot úgy szervezni, hogy a feladatellátás – a KMB szabályzat 21-22. pontjában meghatározottak kivételével – a körzeti megbízott működési körzetében történjen. Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan rögzítette, hogy a felperes a járőrszolgálati feladatokat a körzeti megbízott működési, valamint csoport működési körzeten kívül nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen végezte, amelyre nem adott jogalapot a KMB szabályzat 24. és 37. pontja sem, mert ezek a feladatok nem a felperes kinevezés szerinti beosztásához tartozó (közterületi tevékenységének részét képező) feladatok. Az a körülmény, hogy a felperes működési körzetéből jogszerűen elvonható volt, nem jelenti egyben azt, hogy a beosztásához nem tartozó többletfeladatok ellátásáért megbízási díjra nem jogosult. A felperest a peresített időszakban havonta nagy számban, rendszeresen - tehát nem eseti jelleggel - osztották be a körzeti megbízotti és csoport működési körzeten kívül elvégzendő feladatokra, ezért az alperes megalapozatlanul hivatkozott a KMB szabályzat 21. pont c)-d) alpontjai alapján arra, hogy a különleges jogrend időszakában, valamint a TIK utasítás alapján elvégzett, a körzeti megbízott működési körzeten kívüli járőri tevékenysége megbízási díjra nem jogosít. A veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenység ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot (Kf.VII.45.184/2021/4., Kf.VII.45.176/2021/4.).

[17] A kereseti igény jogalapját tekintve nincs jelentősége a KMB szabályzat 27. pontjára hivatkozásnak sem, mivel a felperes rendszeresen ellátott a körzeti megbízotti csoport működési körzeten kívül is többletfeladatokat. Az ugyanis, hogy az ellátott többletfeladatok mennyisége miként alakul, nem a helyettesítési díjra való jogosultság, hanem annak a mértéke megítélésénél vehető figyelembe. Az alperes a fellebbezésében amúgy sem támasztotta alá, hogy a felperes működési körzetén kívül, de a csoport működési körzetben ellátott tárgybeli járőri többletfeladatai miként felelnek meg a KMB szabályzat – különösen 15. és 24. pontjaiban foglalt – rendelkezéseinek.

[18] A fentiek szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg azt, hogy a felperes által rendszeresen végzett járőrszolgálat és egyéb feladatok ellátása a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti többletfeladatként értékelhető, amely a Hszt. 71. § (5) bekezdése alapján megbízási díjra jogosít.

[19] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján, fellebbezésben támadott részében helybenhagyta.

[20] A pervesztes alperes a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja és 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez igazodó, és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[21] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[22] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[23] A másodfokú bíróság a határozat bevezető részében az alperes 2023. január 1. napjával megváltozott megnevezését az Alaptörvény – tizenegyedik módosítását követően hatályos – F) cikk (2) bekezdésére és a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 4/A. § (1) bekezdésére figyelemmel tüntette fel.

[24] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2023. június 21.

dr. Szőke Mária s.k.	dr. Bendli Attila József s.k.	dr. Németh Andrea s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró